EuroChicago.com

advertisement
468px 60px

НАЧАЛО | МЕНЮ | ЗА САЙТА | АВТОРИ | ОТКРОВЕНИЯ | КОНТАКТ | ENGLISH

Search the archive...

Home » Авторски страници, българи зад граница

Проф. Л. Гаврилов: Българските граждани в чужбина нямат нужда от посредник, за да упражняват основните си права

2015.02.04 2 КОМЕНТАРИ

Share

Във връзка с предстоящите изслушвания на кандидатите за председател на Държавната агенция на българите в чужбина, както и въобще с дейността на тази агенция и с политиката на българската държава към диаспората, потърсихме мнението и на проф. Любомир Гаврилов. Проф Гаврилов преподава математика в Университета на гр. Тулуза, Франция. Той е президент на асоциация „Френско-Български Форум“ и координатор на Временните обществени съвети на българите във Франция.http://perso.math.univ-toulouse.fr/gavrilov/

---

1. Смятате ли, че изискванията и условията на конкурса бяха добре огласени и достатъчно ясно формулирани?

– Не, не смятам, но и не съм учуден. Става дума не за конкурсна длъжност, а за изслушване на кандидатите за председател на ДАБЧ.

2. Според вас осигурена ли е достатъчна прозрачност на изслушванията?

– Изслушванията са при закрити врати (доколкото разбрах). Положително е, че стенограмата от изслушването ще бъде публикувана. Това се случва поради обществения натиск, особено след скандала с опита за назначаване на Ива Йорданова. Но българите в чужбина очаквахме много повече, очаквахме и повече кураж от страна на вицепремиера Меглена Кунева.

3. Какво е мнението ви за концепциите на кандидатите?

– Концепциите на кандидатите не са насочени към българите в чужбина, а към комисията, която ще назначи председател на ДАБЧ. Това е наистина жалко, защото 2014 г. ще остане в историята на българската диаспора с първата Стратегия за българите в чужбина. Събитието е значимо, защото за пръв имаме документ, приет с подкрепата както на държавните органи, така и на представители на български организации от цял свят. С подкрепата на вицепрезидента Маргарита Попова бяха проведени две световни срещи на българи в чужбина: в Брюксел (февруари 2012 г.) и в София (декември 2013 г.). Стратегията е пряк резултат от тези работни срещи, и тя бе приета с гласуване от присъстващите. Няма друг подобен документ в българския правен мир! На тези срещи не забелязахме обаче нито един от сегашните кандидати (но дано да греша). Вместо да преоткриват топлата вода, българските администратори и кандидат-администратори следва да се запознаят този текст*, който полага основите на институциализирането на отношенията между диаспората и държавата.

4. Временните обществени съвети на българите в чужбина (ВОС) предложиха в комисията, която ще изслушва кандидатите, да бъде предвидено експертното участие на живеещи извън страната българи, както и на специалисти и видни общественици в областта, които не са държавни служители. Управляващите не приеха предложението, заявявайки че и така правят голяма крачка напред. Вашето мнение по въпроса? Самият Вие, ако бяхте поканен, бихте ли се съгласил да участвате в изслушванията?

– Не знам дали бях приел, но ако бях поканен, бих се отнесъл към предложението напълно

сериозно и отговорно.

5. Има ли пълна яснота за компетенциите и за правомощията на агенцията преди изслушванията?

– Лично аз нямам. Предполагам, че решението за назначаването ще се вземе, както и досега: на най-високо политическо ниво (извън ДАБЧ).

6. Сегашният статут на агенцията позволява ли тя да задоволи очакванията на българската диаспора?

– Институциите, които имат пряко отношение към проблемите на българските граждани в чужбина, са най-напред МВнР (административно обслужване, провеждане на избори в чужбина) и Министерството на образованието** (програма „Родна реч“ и финансова помощ за българските училища в чужбина). ДАБЧ няма по същество отношение към тези най-важни за нас дейности. От друга страна ДАБЧ има сериозна активност сред българските исторически общности.

7. Не трябваше ли първо да има дебат как агенцията да се реформира, да се определят нейните нови функции, пък едва след това да се търси подходящия човек, който да я ръководи в новите условия?

– Разбира се. Преди всички следва да се изясни, какъв е периметърът на дейността на ДАБЧ с основните целеви групи, които съгласно Стратегията за българите в чужбина са:

(а) българските граждани в чужбина (нова емиграция);
(б) историческите български общности (стара емиграция).

Призивите да не се разделят българите на две (такива с българско гражданство и такива без) водят до отричане на един обективен факт. А той е: българските граждани имат всички конституционни права и задължения, където и да се намират. Българите без българско гражданство обаче нямат нито права, нито задължения по Конституция. Именно това е причината за създаването на ДАБЧ през далечната 1992 г. – за да се погрижи и за тези наши сънародници, за които законът няма как да се погрижи. Българските граждани в чужбина не изпитват никаква нужда от посредник от рода на ДАБЧ, за да упражняват своите основни права. „Съхраняването“ на тяхното българско самосъзнание (най-често чрез изпращане на знамена!) има по-скоро анекдотичен характер. Нужна е сериозна дискусия, трябва ли въобще ДАБЧ да си поставя неприсъщи задачи? Българските граждани в чужбина имаме нужда от Национален съвет, Обществени съвети по консулски окръзи, народни представители, избрани от нас в избирателен район – Чужбина.

8. В Р. Турция живеят около 400 000 български граждани и техни потомци. Някои от емигрираните през 1989 г. и след това в Турция, по-късно заминават за Германия, Белгия и други европейски страни и се установяват да живеят там (по приблизителни сметки те са към 100 хиляди души). Освен това в тази южна съседка има българска православна общност, наброяваща около 600 души. Кажете своето мнение по отношение на работата на ДАБЧ с тези над половин милион български граждани и техни наследници? Имаме по света и много български евреи, арменци, роми и т.н. – не трябва ли да има специално внимание, отделено и на тези общности?

– Етническите турци с българско гражданство в Турция имат пълни права на български граждани, чието спазване е по-скоро политически въпрос, вън от компетенциите на ДАБЧ. ДАБЧ следва да насочи усилията си към съхраняване на българските корени сред населението с български произход, независимо от етническата му или религиозна принадлежност.

9. Според нас, в концепциите на кандидатите и в досегашната политика на ДАБЧ е подценена ролята и мястото на българските медии зад граница. Какво е Вашето мнение?

– Не се учудвам. Българските медии в чужбина са често критични към ДАБЧ, може би това е причината…

10. Какви основни приоритети трябва да има държавата и ДАБЧ?

– По отношение на българите в чужбина, основен приоритет трябва да е съхраняването на българската идентичност и създаване на условия за постоянно заселване на българи и български граждани в България.

11. Какъв трябва да е бюджетът на ДАБЧ ?

– Бюджетът на ДАБЧ трябва да съответства на ролята на агенцията при реализирането на

държавните приоритети към българските общности в чужбина.

12. Какво е мнението Ви за:

а) Създаване на Обществени съвети на ниво консулски окръг?

б) Изборен Национален съвет?

в) Многомандатен избирателен район "Чужбина" (изравняване на активното избирателно право)?

г) Българските граждани в чужбина (с двойно гражданство) да се кандидатират за депутати в Народното събрание (изравняване на пасивното избирателно право)?

д) Въвеждането на гласуване онлайн за българите в чужбина?

– Мога само да подкрепя тези идеи, които справедливо са залегнали и в „Стратегия за българските граждани и българските исторически общности по света", приета наскоро от МС, по инициатива на вицепрезидента на Р. България. По-общо, институционализирането на отношенията между диаспора и държава е единственият начин, по който България може да се надява да постигне своите национални приоритети в чужбина (и то, ако не е твърде късно!). За съжаление, и новото българско правителство, в лицето на вицепремиера Меглена Кунева, не дава признаци, че защитава или поне разбира българските национални интереси и приоритети, свързани с над един милион активни български граждани в чужбина. Напротив, назначаването на председател на ДАБЧ изглежда е нов повод за симулиране на дейност, чрез която да бъдем убедени, че едва ли не ДАБЧ „представлява" българите в чужбина и техните интереси. ДАБЧ всъщност не представлява дори държавните интереси, както показаха скандалите около безконтролното раздаване на бележки за български произход. Разполага ли ДАБЧ със статистика за броя на постоянно заселилите се в България лица, получили наскоро българско гражданство? Аз не зная за такава статистика, и това не е случайно.

13. Допишете и отговорете на въпрос, който искате да Ви зададем, а не сме.

– Кой се страхува от българските граждани в чужбина (и защо)?

Бел.ред.:

В края на това интервю проф. Гаврилов благодари „за възможността да споделя не само мои виждания като български гражданин живеещ в чужбина, но надявам се и вижданията на Временните обществени съвети на българите в чужбина". Той държеше да уточни, че в никакъв случай не говори от името на етническите българи и тези с българско самосъзнание, но без българско гражданство.

** Стратегията за българските граждани и българските исторически общности по света може да се изтегли от тук.*

*** В комисията по изслушванията на кандидатите за председател на ДАБЧ дори няма представител на Министерство на образованието.*